

prima instanță: V.Gîscă
instanța de apel: N.Craiu, L.Bulgac, A.Minciuna

Î N C H E I E R E

07 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul	Nicolae Clima
Judecătorii	Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Alexandr Vidrițki,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Valentina Negruș împotriva lui Victorin Negruș, Elena Vidrițkaia și Alexandr Vidrițki cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare – cumpărare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013, prin care au fost respinse apelurile declarate de Alexandr Vidrițki, Elena Vidrițkaia și Victorin Negruș și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 18 iulie 2012, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă

La 18 iulie 2011, Valentina Negruș a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victorin Negruș, Elena Vidrițkaia și Alexandr Vidrițki cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare – cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamanta, Valentina Negruș a indicat că la data de 10 iunie 1987 s-a căsătorit cu Victorin Negruș, obținînd în acest sens actul de căsătorie nr. 2397.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 august 2002, căsătoria sa cu Victorin Negruș a fost desfăcută. Motivul divorțării a servit faptul că după plecarea reclamantei în statul Israel, Victorin Negruș a început traiul în concubinaj cu Elena Vidrițkaia, o fostă prietenă a familiei Negruș. Dat fiind că în perioada anilor 2000 - 2006 reclamanta s-a aflat în Israel, judecarea procesului de divorț a avut loc în lipsa ei.

Astfel, la momentul desfacerii căsătoriei nu s-a soluționat chestiunea privind partajarea averii comune a foștilor soți Negruș.

Menționează reclamanta că averea comună în devălmășie a foștilor soți Negruș a fost constituită din apartamentul nr. 1, cu două odăi, suprafața totală de 45.5 m², amplasat în mun. Chișinău, str. A. Marinescu 15/2, dobîndit prin contractul

de vânzare-cumpărare din 15 iulie 1996, autentificat de notarul Veronica Roșca, Notariatul nr. 9 din mun. Chișinău și înregistrat la Biroul de Inventariere Tehnică din mun. Chișinău la 02 august 1996, precum și lotul de teren pomicol nr. 151 din întovărășirea Pomicolă „Agrohimic”, privatizat la 18 decembrie 1997, nr. titlul deținătorului de teren 020793, înregistrat la OCT Chișinău cu nr. 80392330051.

Se afirmă că, revenind în Republica Moldova în anul 2006, reclamanta a constatat că Victorin Negruș a vândut apartamentul care era proprietatea lor în devălmășie, la 07 februarie 2003, conform contractului de vânzare-cumpărare, autentificat de Notarul Marina Zvonov și înregistrat la OCT Chișinău la 10 februarie 2003.

La 23 septembrie 2008, reclamanta a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva pîrîtlui Victorin Negruș solicitînd partajarea averii comune, care prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 martie 2010, a partajat averea foștilor soți Negruș în modul următor:

- lui Victor Negruș i s-a atribuit apartamentul nr. 1, bloc locativ 15/2, situat pe adresa str. Marinescu, mun. Chișinău;

- Valentinei Negruș i s-a atribuit terenul pomicol nr. 5 amplasat pe terenul întovărășirii Pomicole „Agrohimic” din s. Trușeni, mun. Chișinău;

- s-a încasat din contul lui Victorin Negruș în beneficiul lui Valentinei Negruș sulta în mărime de 210 000 lei, ceea ce constituie diferența dintre 1/2 cotă-parte din bunurile imobile partajate.

Reclamanta a indicat că, în partea obligării pîrîtlui la achitarea sultei, instanța a indicat că, deoarece apartamentul a fost deja înstrăinat de către pîrît (apartamentul cu două odăi, nr. 1 din str. A. Marinescu, mun. Chișinău), ultimul procurînd o altă locuință, care nu poate fi supusă partajului în natură (apartamentul cu o odaie, nr. 45 din str. A. Doga 29, mun. Chișinău), instanța a considerat posibil, în conformitate cu art. 361 CC efectuarea partajului comun conform cotelor părți egale, dat fiind că întreg bunul i-a revenit pîrîtlui, urmînd încasarea de la acesta în beneficiul reclamantei a sultei în mărime de 1/2 parte din costul acestuia după prețul real al bunului.

La 08 aprilie 2010, hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 martie 2010, a devenit definitivă.

Astfel, la 04 iunie 2010, de către Executorul Judecătoresc Alexandru Focșa a fost intentată procedura de executare. La aceeași dată Executorul Judecătoresc a înaintat un demers către OCT Chișinău, solicitînd aplicarea sechestrului pe apartamentul nr. 45 din str. A. Doga 29, mun. Chișinău.

La 06 iunie 2010, OCT Chișinău a înștiințat Executorul Judecătoresc că în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 5844 din 04 iunie 2010, proprietar al apartamentului în cauză a devenit Elena Vidrițkaia.

Menționează reclamanta în cererea de chemare în judecată că Elena Vidrițkaia este concubina lui Victorin Negruș.

Prin contractul nr. 6939 din 12 iunie 2010, Victorin Negruș a înstrăinat și lotul pomicol din întovărășirea Pomicolă „Agrohimic”, situat în s. Trușeni, mun.

Chișinău, cu suprafața de 0.09 ha, nr. cadastral 8039233.093, fiului Elenei Vidrițkaia – Alexandr Vidrițki.

Mai invocă reclamanta că, aceste două acte de înstrăinare a bunurilor imobile au fost încheiate de către Victorin Negruș fără intenția de a produce efecte juridice, cu scopul de a se eschiva de la plata sultei pe care o datorează reclamantei în mărime de 210 000 lei.

Cere reclamanta, Valentina Negruș:

- anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 6939 din 12 iunie 2010 a lotului pomicol nr. 100 situat în întovărășirea pomicolă din mun. Chișinău, com. Trușeni, cu nr. cadastral: 8039233.093, încheiat între Victorin Negruș și Alexandr Vidrițki;

- anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 5844 din 04 iunie 2010 a apartamentului nr. 45 din mun. Chișinău, str. A. Doga, 29, cu nr. cadastral 0100423118.01.045, încheiat între Victorin Negruș și Elena Vidrițkaia și recunoașterea dreptului de proprietate a Valentinei Negruș asupra apartamentului nr. 45 din mun. Chișinău, str. A. Doga, 29, cu nr. cadastral: 0100423118.01.045.

Ulterior, la 10 iulie 2012, reclamanta a depus cerere de concretizare a cerințelor prin care a solicitat:

- anularea contractului de vânzare-cumpărare a lotului pomicol nr. 100 situat în întovărășirea pomicolă din mun. Chișinău. Corn. Trușeni, cu nr. cadastral 8039233.093, nr. 6939 din 12 iunie 2010, încheiat între Victorin Negruș și Alexandr Vidrițki;

- anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 5844 din 04 iunie 2010 a apartamentului nr. 45 din mun. Chișinău, str. A. Doga, 29, cu nr. cadastral 0100423118.01.045 încheiat între Victorin Negruș și Elena Vidrițkaia și încasarea în mod solidar din contul pîrîților Victorin Negruș, Elena Vidrițkaia și Alexandr Vidrițki în beneficiul lui Valentina Negruș a cheltuielilor de judecată în mărime de 15685 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 iulie 2012, acțiunea Valentinei Negruș a fost admisă, fiind anulat contractul de vânzare-cumpărare nr. 6939 din 12 iunie 2010 a lotului pomicol nr. 100 situat în ÎP „Agrohimic” din mun. Chișinău, com. Trușeni, cu nr. cadastral 8039233.093, încheiat între Victorin Negruș și Alexandr Vidrițki, a fost anulat contractul de vânzare-cumpărare nr. 5844 din 04 iunie 2010 a apartamentului nr. 45 din mun. Chișinău, str. A. Doga, 29, cu nr. cadastral 0100423118.01.045, încheiat între Victorin Negruș și Elena Vidrițkaia, s-a încasat în mod solidar de la Victorin Negruș, Elena Vidrițkaia și Alexandr Vidrițki în beneficiul Valentinei Negruș, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 15685 lei și 100 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. De asemenea, s-a încasat în mod solidar de la Victorin Negruș, Elena Vidrițkaia și Alexandr Vidrițki în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 4350 lei 53 bani.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013, apelurile declarate de Alexandr Vidrițki, Elena Vidrițkaia și Victorin Negruș au fost respinse și menținută hotărîrea primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 iulie 2013, recursul declarat de Elena Vidrițkaia, a fost considerat ca inadmisibil.

La 19 aprilie 2013, Alexandr Vidrițki a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul, Alexandr Vidrițki a invocat că prima instanța și instanța de apel la examinarea pricini eronat au aplicat legea materială și procedurală, prin ce au emis hotărâre ilegală.

În special, s-a invocat că în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a depus o cerere la care a fost anexată schema prin care s-a explicat că Valentinei Negruș i s-a atribuit un lot (nr. 51 cu nr. cadastral 8039233.051), iar recurentul a cumpărat un alt lot (nr.100, cu nr. cadastral 8039233.093).

Examinînd temeiurile recursului declarat în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Alexandr Vidrițki este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1), (2), (3) și (4) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Astfel, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica vreun temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează că conform art. 440 CPC, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 433 din Codul de procedură civilă.

Mai mult ca atît, s-a menționat deja că prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 iulie 2013, recursul declarat de Elena Vidrițkaia, a fost considerat ca inadmisibil.

Prin încheierea respectivă s-a constatat că instanța de fond în mod just a admis cerințele reclamantei, or, după cum rezultă din cele enunțate, contractul nr. 6939 din 12 iunie 2010, încheiat între Victorin Negruș și Alexandr Vidrițki cu privire la vînzarea-cumpărarea lotului de teren pomicol nr. 100 situat în întovărășirea pomicolă din mun. Chișinău, corn. Trușeni și contractul nr. 5844 din 04 iunie 2010, încheiat între Victorin Negruș și Elena Vidrițkaia cu privire la vînzarea-cumpărarea apartamentului nr. 45 din mun. Chișinău, str. A. Doga, 29, sunt fictive deoarece nu sunt încheiate cu intenția de a produce efecte juridice. În acest sens, s-a menționat că vînzarea apartamentului și a lotului de teren pomicol de către Victorin Negruș, unor persoane apropiate lui, s-a efectuat fără intenția de a produce efecte juridice, dar în scopul de a se eschiva de la plata datoriei față de reclamantă.

În partea ce ține de vînzarea lotului pomicol nr. 100 situat în întovărășirea pomicolă din mun. Chișinău, corn. Trușeni de către Victorin Negruș către Alexandr Vidrițki, se conchide aceeași concluzie, și anume că, la încheierea acestei tranzacții nu s-a urmărit intenția părților de a produce efecte juridice.

De asemenea s-a constatat din declarațiile pîrîului Alexandr Vidrițki, că ultimul a reprezentat interesele lui Victorin Negruș în cadrul procesului de partajare a averii dintre Victorin Negruș și Valentina Negruș, finisat cu adoptarea hotărîrii Judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 19 martie 2010 (f.d. 7).

Astfel, în calitate sa de cumpărător, Alexandr Vidrițki, la încheierea contractului nr. 6939 din 12 iunie 2010, cunoștea despre faptul că pîrîul Victorin Negruș a fost obligat prin hotărîre judecătorească definitivă la plata unei sulte în favoarea Valentinei Negruș în mărime de 210 000 lei, precum și faptul că lotul pomicol pe care îl procurase a fost transmis prin hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă Valentinei Negruș.

Instanța de apel a reținut ca justă și întemeiată concluzia instanței de fond, precum că, faptele expuse atestă că cumpărătorul Alexandr Vidrițki a fost de rea-

credință, or, acesta cunoștea cu certitudine că bunul pe care îl procurase îi aparține unei alte persoane.

Din circumstanțele relatate, prima instanță corect a concluzionat că pîrîtul Victorin Negruș cu rea-credință și-a diminuat valoarea patrimoniului, în scopul eschivării de la plata sumei pe care o datorează reclamantei Valentina Negruș, ca urmare a partajării averii.

Totodată s-a constatat existența în privința reclamantei Valentinei Negruș a unui interes legitim de a pretinde de la pîrîtul Victorin Negruș plata sulte pe care acesta o datorează în urma partajării averii comune, precum și faptul că acest interes permite reclamantei de a cere anularea actelor încheiate de către debitorul Victorin Negruș, care au drept consecință imposibilitatea urmăririi sumei datorate, or, contractele a căror nulitate o cere reclamanta în speță au un impact direct asupra diminuării patrimoniului debitorului Victorin Negruș și în rezultat fac imposibilă executarea obligației acestuia față de reclamantă.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcei contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În aspectul celor expuse se resping argumentele din recurs inclusiv și cel că Valentinei Negruș i s-a atribuit un lot (nr. 51 cu nr. cadastral 8039233.051), iar recurentul a cumpărat un alt lot (nr.100, cu nr. cadastral 8039233.093), deoarece obiectul litigiului a fost altul și nu contractul de vânzare cumpărare a lotului nr. 100, cu nr. cadastral 8039233.093.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere faptul că, argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4) din CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Alexandr Vidrițki, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 432, art.433 lit. a) CPC completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de către Alexandr Vidrițki se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătoria

Nicolae Clima

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță